

Aprob,
Avocatul Poporului,

Renate Weber

Notă

**privind monitorizarea misiunilor de returnare sub escortă a unor migranți
cu ședere ilegală pe teritoriul României, efectuate de către CNRR în trimestrul III - 2025**

Returnarea străinilor cu ședere ilegală pe teritoriul României, este reglementată atât la nivelul Uniunii Europene cât și la nivelul României, prin:

- Directiva 2008/1155/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 decembrie 2008 privind standardele și procedurile comune aplicabile în statele membre pentru returnarea resortisanților țărilor terțe aflați în situație de ședere ilegală;
- Normele CPT/Inf/E, 2002 - 1, Revizuite în 2015, emise de Comitetul European pentru Prevenirea Torturii și Tratamentelor sau Pedepselor Inumane sau Degradante, care prevăd recomandări aplicabile structurilor care desfășoară activități de returnare sub escortă a migranților cu ședere ilegală, din cadrul tuturor statelor Uniunii Europene;
- Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 194/2002 privind regimul străinilor în România, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea 1, nr. 421 din 5 iunie 2008, cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârea Guvernului nr. 639 din 20 iunie 2007 privind structura organizatorică și atribuțiile Inspectoratului General pentru Imigrări, cu completările și modificările ulterioare;
- Procedurile interne ale Inspectoratului General pentru Imigrări (IGI) de executare a activităților de returnare forțată sub escortă a migranților cu ședere ilegală, precum și a celor declarați indezirabili sau expulzați de către instanța de judecată.

Potrivit prevederilor art. 98 din OUG nr. 194/2002 privind regimul străinilor în România, republicată, monitorizarea activității de îndepărtare sub escortă se realizează de organizațiile și organismele naționale, internaționale și neguvernamentale cu atribuții în domeniul migrației, care desfășoară activitatea de supraveghere a îndepărtării sub escortă a Străinilor.

Astfel, în baza art. V - Obligațiile partenerului, alin. (14) din Protocolul nr. 7 din 4 martie 2015 (încheiat între instituția Avocatul Poporului și Fundația “Consiliul Național Român pentru Refugiați - CNRR” și a Actului adițional nr. 6133 din 24 martie 2016), CNRR trebuie să transmită periodic documentele redactate referitoare la monitorizarea activităților de returnare forțată sub escortă de pe teritoriul României, a migranților cu ședere ilegală desfășurate de IGI.

În acest sens, CNRR a transmis instituției Avocatul Poporului un număr de 8 rapoarte de monitorizare a activităților de returnare sub escortă, care au fost înaintate și IGI, pentru informare. Echipele de escortă au fost alcătuite din specialiști din cadrul IGI sau funcționari publici cu statut special din cadrul Centrului de cazare a străinilor luați în custodie publică Otopeni ori din Direcția Migrație, care au desfășurat activități de returnare pentru 33 migranți.

Situația migranților cu proveniență din diferite țări/regiuni a fost, următoarea: Republica Bengal - 1, Republica Democratică Socialistă Sri Lanka - 1, Republica Federală Democratică Etiopia - 1, Republica Populară Bangladesh - 1, Republica Gambia -1, Regatul Maroc - 1, Republica Senegal - 1, Republica Turcia - 2, Republica Irak - 2, Republica Federală Democratică Nepal - 9 și Republica Arabă Siriană - 13.

Din examinarea rapoartelor transmise instituției Avocatul Poporului au rezultat, următoarele:

Activitățile de returnare a migranților s-au desfășurat în condiții corespunzătoare, fără incidente și cu respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, în special a demnității persoanelor returnate forțat.

Astfel, s-a constatat faptul că migranților le-au fost efectuate controale corporale cu respectarea demnității și confidențialității, bagajele lor au fost etichetate de asemenea corespunzător, iar bunurile de valoare personale au fost puse în plicuri sigilabile pe care era înscris numele fiecărui migrant.

În toate cazurile, membrii escortei au fost îmbrăcați în ținută civilă, la activitățile de returnare participând chiar și persoane de sex feminin, atunci când situația a impus o asemenea măsură.

Migranții au avut un comportament corespunzător și au respectat indicațiile echipei de escortă, atunci când a fost necesar.

Nu s-au înregistrat incidente de natură să afecteze siguranța și securitatea operațiunilor și nu au existat situații în care să poată fi vorba despre potențiale încălcări ale drepturilor fundamentale aplicabile în operațiunile de returnare, în general.

Predarea migranților escortați de contingentul român a avut loc fără incidente, iar controlul documentelor și controlul de securitate s-au desfășurat cu rapiditate și operativitate, fără să existe vreo problemă, în acest sens. Transferul migranților până la îmbarcarea acestora a fost efectuat cu mijloace de transport din dotarea IGI sau din dotarea Centrului de cazare pentru străini luați în custodie publică Otopeni. Migranții au cooperat tot timpul și au fost calmi, iar escortele au păstrat o constantă comunicare cu persoanele returnate. În niciun caz de returnare nu a fost formulată vreo plângere.

Urmare a verificării rapoartelor de monitorizare, s-au constatat bune practici, cum ar fi: migranții au rămas în vehicule și au așteptat finalizarea procedurilor de înregistrare ca pasageri; migranții au fost transportați la aeronavă cu un autobuz pus la dispoziție, evitându-se astfel ca aceștia să fie puși într-o lumină defavorabilă față de ceilalți pasageri; buna colaborare între instituțiile implicate; membrii echipei de escortă au fost îmbrăcați în ținută civilă, fiind prezentă și o persoană de sex feminin, atunci când a fost cazul.

Concluzii:

1. Activitățile monitorizate de returnare sub escortă a migranților s-au desfășurat fără incidente, cu respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului;
2. Echipele de escortă au manifestat înțelegere față de persoanele returnate sub escortă și le-au tratat corespunzător, conform principiilor legalității, proporționalității și buneii cuvințe;
3. Reprezentanții escortelor (îmbrăcați în ținută civilă) au acordat sprijin și ajutor pe toată perioada de monitorizare;
4. Toate activitățile aferente returnării sub escortă, au evidențiat buna colaborare între reprezentanții IGI și cei ai Inspectoratului General al Poliției de Frontieră (IGPF);
5. Au fost avute în vedere recomandări și bune practici, care se regăsesc în rapoartele elaborate de Agenția Europeană pentru Drepturi Fundamentale (FRA) și Ofițerul de Drepturi Fundamentale din cadrul Agenției de Poliție de Frontieră și Gardă de Coastă (FRONTEX).

Avizat: Adjunct al Avocatului Poporului, Ionel Nicolae

Întocmit: Nicolae Voicu, consilier

București, 29 septembrie 2025

